

ADMINISTRATION OF LESSON STUDY ACTIVITIES OF THE DIVISIONS AT SECONDARY SCHOOLS – RESEARCH IN BAC KAN PROVINCE

Ha Thi Kim Linh*, Nguyen Thi Tinh

TNU - University of Education

ARTICLE INFO	ABSTRACT
<p>Received: 19/12/2023</p> <p>Revised: 01/3/2024</p> <p>Published: 01/3/2024</p>	<p>Administration of lesson study activities of the divisions contributes to the development of the school by improving the quality of teaching - learning, and continuously upgrading teachers' professional competencies as well, in order to implement the 2018 General Education Curriculum. The study aimed to access to the current situation of awareness of managers' role, the administration contents, and difficulties to administrate lesson study activities of the divisions at secondary schools. The paper used surveying and depth-interview and statistical analysis by Excel methods. The result shows that the administration of lesson-based study activities of the divisions at secondary schools was important and essential; however, it had some disadvantages of implementing in Backan province. Hence, the paper suggested measures to effectively administrate lesson study activities of the divisions at secondary schools of this province.</p>
<p>KEYWORDS</p> <p>Division</p> <p>Administration</p> <p>Lesson-based study</p> <p>Administration of lesson-based study activities of the division</p> <p>Secondary school</p>	

QUẢN TRỊ HOẠT ĐỘNG SINH HOẠT TỔ CHUYÊN MÔN THEO NGHIÊN CỨU BÀI HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ – NGHIÊN CỨU THỰC TIỄN TẠI TỈNH BẮC KẠN

Hà Thị Kim Linh*, Nguyễn Thị Tinh

Trường Đại học Sư phạm - ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận bài: 19/12/2023</p> <p>Ngày hoàn thiện: 01/3/2024</p> <p>Ngày đăng: 01/3/2024</p>	<p>Quản trị hoạt động sinh hoạt của tổ chuyên môn có vai trò quan trọng trong phát triển năng lực chuyên môn và phát triển nghề nghiệp liên tục cho giáo viên trong bối cảnh thực hiện chương trình giáo dục phổ thông 2018 hiện nay ở các trường trung học cơ sở. Nghiên cứu này nhằm giới thiệu thực trạng quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học ở trường trung học cơ sở về: nhận thức về vai trò cán bộ quản lý, nội dung quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học và những khó khăn mà cán bộ quản lý gặp phải trong quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn. Phương pháp nghiên cứu được sử dụng gồm: phương pháp điều tra bằng bảng hỏi, phỏng vấn, phương pháp xử lý số liệu bằng Excel. Kết quả nghiên cứu góp phần khẳng định rằng: quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học là quan trọng và cần thiết trong nhà trường trung học cơ sở, thực tiễn triển khai tại tỉnh Bắc Kạn còn gặp nhiều khó khăn và bất cập nhất định. Do đó, bài báo đã đưa ra những khuyến nghị góp phần nâng cao chất lượng sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học trong các nhà trường trung học cơ sở tỉnh Bắc Kạn hiện nay.</p>
<p>TỪ KHÓA</p> <p>Tổ chuyên môn</p> <p>Quản trị</p> <p>Nghiên cứu bài học</p> <p>Quản trị sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học</p> <p>Trung học cơ sở</p>	

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.9413>

* Corresponding author. Email: linhhkt@tmue.edu.vn

1. Đặt vấn đề

Thực hiện chương trình giáo dục phổ thông (GDPT) 2018 tại các trường trung học cơ sở (THCS) trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay đã và đang đặt ra những yêu cầu về hoạt động của tổ chuyên môn và quản trị hoạt động của tổ chuyên môn trong các nhà trường. Triển khai các hoạt động dạy học, giáo dục học sinh theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh, thảo luận những chuyên đề khó, chuyên đề mới trong dạy học, quy trình và biện pháp đánh giá kết quả học tập của học sinh theo tiếp cận năng lực vv... tất cả những điều trên sẽ được làm rõ trong sinh hoạt chuyên môn (SHCM) của tổ. Thông qua sinh hoạt chuyên môn tạo môi trường để giáo viên học tập đồng nghiệp, hỗ trợ giáo viên có hạn chế về năng lực, phát huy trí tuệ tập thể giáo viên trong đổi mới sáng tạo, phát triển cộng đồng giáo viên [1] - [6]. Nói khác đi, hoạt động của tổ chuyên môn giữ vai trò then chốt đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục và phát triển năng lực chuyên môn cho giáo viên [2] - [5]. Để thực hiện được mục tiêu giáo dục đáp ứng yêu cầu chương trình GDPT 2018 hiện nay, việc đổi mới quản trị hoạt động chuyên môn trong trường THCS, trong đó, đổi mới quản trị hoạt động tổ chuyên môn (TCM) theo nghiên cứu bài học (NCBH) được xem là điều kiện cơ bản, tiên quyết, tạo nên sức mạnh nội lực của chính nhà trường [2], [6] - [9]. Với địa bàn tỉnh Bắc Kạn là một tỉnh khu vực miền núi Đông Bắc, các trường THCS của tỉnh Bắc Kạn phân bố tại thành phố Bắc Kạn và 07 huyện. Thời gian qua, các trường THCS đã triển khai thực hiện đổi mới hoạt động sinh hoạt của TCM, từng bước nâng cao chất lượng dạy học, tuy vậy, vẫn còn những bất cập, hạn chế về công tác tổ chức, quản lý. Vì vậy, việc quản trị hoạt động sinh hoạt của TCM ở các trường THCS là vấn đề thực sự cần thiết và có tính chiến lược trong giai đoạn hiện nay.

2. Phương pháp nghiên cứu

Để nghiên cứu thực trạng về quản trị hoạt động của TCM theo hướng nghiên cứu bài học, tác giả sử dụng phương pháp nghiên cứu các tài liệu về hoạt động của TCM và quản lý hoạt động của TCM và một số tài liệu thứ cấp để xác định các vấn đề lý luận cho nghiên cứu khảo sát đánh giá thực trạng quản trị hoạt động của TCM theo hướng nghiên cứu bài học ở tỉnh Bắc Kạn. Để đánh giá thực trạng quản trị hoạt động của TCM và thực trạng công tác QL hoạt động TCM ở các trường THCS trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn, chúng tôi tiến hành khảo sát bằng phiếu hỏi được thiết kế trên google form để khảo sát 70 cán bộ quản lý (CBQL) là hiệu trưởng và hiệu phó của 38 trường THCS thuộc thành phố Bắc Kạn và các trường THCS thuộc các huyện Ngân Sơn, Bạch Thông, Na Rì, Pác Nặm, Chợ Đồn, Chợ Mới. Ngoài ra, chúng tôi tiến hành phỏng vấn với CBQL và GV các trường THCS. Trên cơ sở số liệu khảo sát, nghiên cứu sử dụng phần mềm Excel để tiến hành tính điểm trung bình (ĐTB) cho các mức độ khảo sát. Các phiếu hỏi được thiết kế với thang đo Likert 5 mức. Khi tính điểm trung bình các mức độ khảo sát, các mức của thang đo được đặt tương ứng với các giá trị 1, 2, 3, 4,5.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Vai trò của cán bộ quản lý trường trung học cơ sở trong quản trị hoạt động sinh hoạt của tổ chuyên môn

Quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo NCBH là quá trình nhà quản lý (hiệu trưởng) trường THCS tác động đến quá trình tổ chức các hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo NCBH thông qua xây dựng kế hoạch hoạt động sinh hoạt của tổ chuyên môn theo NCBH, tổ chức các hoạt động SHCM, huy động và sử dụng các nguồn lực, giám sát, đánh giá hoạt động sinh hoạt của tổ chuyên môn theo NCBH trên cơ sở tự chủ và trách nhiệm giải trình nhằm đảm bảo thực hiện hiệu quả, chất lượng chương trình GDPT 2018 trong nhà trường THCS trong bối cảnh hiện nay [10], [11]. Thông qua hoạt động SHCM của tổ chuyên môn mà năng lực nghề nghiệp của giáo viên được cải tiến qua từng bài học, đồng thời góp phần xây dựng cộng đồng giáo viên học tập trong các nhà trường THCS.

Cán bộ quản lý nhà trường đóng vai trò rất quan trọng trong việc tổ chức và hỗ trợ phát triển nghề nghiệp của giáo viên trong trường học [12] - [15]. Việc nhà quản lý triển khai các hoạt động cụ thể đến tổ chuyên môn, xây dựng kế hoạch và triển khai các hoạt động sinh hoạt chuyên môn ở cấp tổ chuyên môn tạo điều kiện, môi trường để giáo viên được học tập, chia sẻ và hỗ trợ lẫn nhau, qua đó phát triển năng lực chuyên môn nghiệp vụ cho giáo viên [3] - [5], [7], [11]. Phát triển chuyên môn giáo viên hiệu quả khi có lượng thời gian phù hợp để thực hành, thực hiện và hoàn thiện các chiến lược mới, tạo điều kiện cho những thay đổi trong thực tiễn của họ [11], [16]. Thời lượng phát triển chuyên môn phù hợp mang lại cho giáo viên cơ hội thảo luận sâu về nội dung, các tình huống và chiến lược sư phạm, cơ hội thực hành những điều mới được học vào thực tiễn hoạt động giảng dạy hay tiếp nhận những ý kiến phản hồi để điều chỉnh, thay đổi hoạt động [16], [17]. Hoạt động phát triển chuyên môn giáo viên đạt kết quả tốt hơn khi có sự tham gia của tập thể các giáo viên cùng trường, cùng bộ phận, cùng cấp học, khối lớp [11],[16] - [19]. Hoạt động của tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học là con đường để giáo viên phát triển nghề nghiệp, đổi mới và sáng tạo thành công trong dạy học, giáo dục học sinh; đồng thời cũng là phương thức để hỗ trợ giáo viên gặp khó khăn trong giảng dạy, giáo dục học sinh, qua đó nâng cao chất lượng dạy học, giáo dục của nhà trường [11], [17], [18], [20]. Sinh hoạt chuyên môn theo NCBH là một hình thức hữu hiệu để phát triển chuyên môn cho giáo viên trong trường THCS hiện nay và công tác này phụ thuộc vào vai trò quản trị hoạt động tổ chuyên môn của CBQL trường THCS [11] - [15], [21]...

Nghiên cứu trên 70 cán bộ quản lý (Hiệu trưởng và phó hiệu trưởng) trường THCS của các huyện Ngân Sơn, Bạch Thông, Na Rì, Pác Nặm thu được những thông tin ở Bảng 1.

Bảng 1. Nhận thức về vai trò của cán bộ quản lý trong quản trị hoạt động sinh hoạt chuyên môn ở trường THCS

TT	Nội dung	HTKĐY	KĐY	ĐYMP	CBDY	HTĐY	Điểm	ĐTB
1	Xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học của đơn vị/tổ chuyên môn	5	2	5	15	43	299	4,33
2	Tổ chức triển khai hoạt động sinh hoạt chuyên môn của đơn vị, tổ chuyên môn	5	2	3	17	43	301	4,36
3	Chỉ đạo triển khai hoạt động sinh hoạt chuyên môn của đơn vị, tổ chuyên môn theo yêu cầu phát triển phẩm chất, năng lực học sinh	4	0	1	13	51	314	4,55
4	Giám sát, đánh giá hoạt động sinh hoạt chuyên môn của tổ chuyên môn theo yêu cầu phát triển phẩm chất, năng lực học sinh	3	0	1	15	51	321	4,58
5	Xây dựng được các định hướng, các qui định cụ thể về thực hiện hoạt động dạy học, giáo dục đáp ứng yêu cầu chương trình GDPT 2018.	3	0	1	19	47	317	4,59

Ghi chú: HTKĐY= Hoàn toàn không đồng ý; KĐY= Không đồng ý; ĐYMP= Đồng ý một phần; CBDY= Cơ bản đồng ý; HTĐY= Hoàn toàn đồng ý).

Kết quả khảo sát thực tiễn cho thấy đa số cán bộ quản lý trường THCS khẳng định ở mức rất cao về vai trò của CBQL trong quản trị hoạt động SHCM của tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học (ĐTB dao động từ 4,33 đến 4,58). Ý kiến qua phỏng vấn cô V.A.L hiệu phó phụ trách chuyên môn tại 1 trường THCS huyện Ngân Sơn và ý kiến của thầy Đ.V.T – CBQL 1 trường THCS tại huyện Na Rì được biết: “Xây dựng và triển khai hoạt động sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học cơ bản là công việc của tổ trưởng chuyên môn, Ban giám hiệu trường chỉ đạo chứ không xây dựng kế hoạch tổ chức sinh hoạt chuyên môn cho các tổ chuyên môn”. Cô T.T.A cán bộ quản lý tại 1 trường THCS huyện Bạch Thông cho biết: “để triển khai hoạt động sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học thì hiệu trưởng nhà trường có vai trò rất quan trọng, ngay từ đầu năm khi xây dựng kế hoạch giáo dục nhà trường thì việc triển khai sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học là định hướng của hoạt động sinh hoạt chuyên môn trong nhà trường, trên cơ sở kế hoạch của nhà trường, tổ trưởng chuyên môn cụ thể hóa thành kế hoạch của tổ

chuyên môn với những mục tiêu và nhiệm vụ trọng tâm hướng đến giúp giáo viên được hỗ trợ về năng lực chuyên môn trong thiết kế, tổ chức hoạt động dạy học và hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp theo chương trình GDPT 2018”. Có thể khẳng định rằng các cán bộ quản lý trường THCS tại tỉnh Bắc Kạn tham gia khảo sát đều nhận thức và đánh giá cao vai trò của cán bộ quản lý nhà trường trong quản trị hoạt động sinh hoạt của tổ chuyên môn theo NCBH và cho rằng SHCM theo NCBH trong các tổ chuyên môn có tác dụng thúc đẩy môi trường học tập, chia sẻ và hợp tác giữa các giáo viên, đồng thời tạo thành cộng đồng học tập, qua đó phát triển năng lực nghề nghiệp cho GV.

3.2. Nội dung quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học

Trong quản trị hoạt động dạy học, giáo dục ở trường THCS, quản trị hoạt động tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học là một nội dung quản trị cơ bản trong quản trị nhà trường. “Quản trị hoạt động dạy học là quá trình Hiệu trưởng xây dựng các định hướng, quy định, kế hoạch; tổ chức, chỉ đạo hoạt động dạy học, giáo dục học sinh thông qua huy động, sử dụng các nguồn lực, giám sát, đánh giá trên cơ sở tự chủ, có trách nhiệm giải trình để phát triển nhà trường theo sứ mạng, tầm nhìn và mục tiêu giáo dục của nhà trường” [6], [9], [10]. Trong đó, tổ chuyên môn có vai trò vô cùng quan trọng trong quản trị hoạt động dạy học ở trường THCS theo hướng phân cấp quản lý hoạt động dạy học ở trường THCS. Chương trình GDPT 2018 được xây dựng theo hướng mở, trao quyền tự chủ cho nhà trường, tổ chuyên môn, giáo viên trong tổ chức thực hiện, vì vậy tổ chuyên môn phải có trách nhiệm tổ chức cho giáo viên trong TCM nghiên cứu bài học: Phân tích chương trình môn học, bài học mới, bài học khó; Xây dựng kế hoạch dạy học môn học/hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp; Tổ chức hoạt động dạy học/ hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp và đánh giá nhận xét sau bài dạy [6], [9], [11]. Trong bối cảnh thực hiện chương trình GDPT 2018 hiện nay, nội dung quản trị hoạt động sinh hoạt chuyên môn của các tổ/nhóm chuyên môn ở trường THCS cần tập trung vào những nội dung sau: Xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn theo NCBH trong kế hoạch giáo dục của nhà trường hàng năm; Chỉ đạo tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn theo NCBH trong kế hoạch của tổ chuyên môn; Triển khai các hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo NCBH theo các nội dung liên quan đến dạy học, giáo dục theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh; Chỉ đạo sinh hoạt chuyên môn trong tổ/nhóm chuyên môn về các nội dung dạy học/chủ đề dạy học/các bài học mới, bài học khó; Tổ chức dự giờ hỗ trợ đồng nghiệp, thảo luận về tiêu chí, nội dung, công cụ và phương pháp đánh giá năng lực học sinh..., xây dựng các chủ đề dạy học tích hợp, dạy học theo hướng giáo dục STEM; Tổ chức thực hiện các chuyên đề học tập theo NCBH phù hợp với đối tượng học sinh, điều kiện nhà trường và địa phương và tổ chức thực hiện; Chỉ đạo nghiên cứu đổi mới kiểm tra, đánh giá học sinh theo tiếp cận năng lực; Giám sát, đánh giá hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học.

Để quản trị hoạt động của tổ chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học, Hiệu trưởng nhà trường THCS cần phải có trách nhiệm hướng dẫn tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch dạy học, giáo dục của tổ; tổ chức, chỉ đạo hoạt động dạy học, giáo dục thực hiện kế hoạch chuyên môn đã được phê duyệt; giám sát, đánh giá hoạt động của tổ chuyên môn, xây dựng những định hướng phát triển tổ chuyên môn... [2], [6]. Trong quá trình đó, Hiệu trưởng cần quan tâm chỉ đạo tổ chuyên môn hướng dẫn GV xác định mục tiêu bài dạy/ yêu cầu cần đạt, thể hiện kết quả mong đợi, cần đạt, có thể đạt được của HS sau bài dạy. Hiệu trưởng chỉ đạo tổ chuyên môn định hướng cho GV trong chuẩn bị nội dung, tư liệu giảng dạy; Thiết kế hoạt động học theo hướng các hoạt động tiếp nối trải nghiệm, khám phá; thực hành luyện tập; giải quyết vấn đề và sáng tạo; đổi mới phương pháp dạy học; đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh; phát triển môi trường học tập để phát huy tính tích cực của học sinh trong học tập...

Kết quả nghiên cứu thực tiễn tại bảng 2 cho thấy: Các nội dung quản trị hoạt động sinh hoạt TCM trong các nhà trường THCS tỉnh Bắc Kạn đã được quan tâm triển khai thực hiện, ĐTB dao động từ 3,34 đến 4,34 (mức Cao và mức Rất cao). Điều này cho thấy CBQL trường THCS tại tỉnh Bắc Kạn đã rất quan tâm đến quản trị hoạt động SHCM của tổ chuyên môn trong nhà trường.

Bảng 2. Nội dung quản trị của cán bộ quản lý nhà trường đối với hoạt động của tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học

TT	Nội dung quản trị	Mức độ thực hiện					TĐ	ĐTB
		HTKHQ	HQMP	TĐHQ	HQC	HQRC		
1	Xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn theo NCBH trong kế hoạch giáo dục nhà trường hàng năm	0	0	3	47	20	297	4,24
2	Chỉ đạo TCM xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn theo NCBH	0	0	3	41	25	298	4,32
3	Triển khai hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo NCBH về nội dung liên quan đến dạy học, giáo dục học sinh theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực	0	0	2	42	26	304	4,34
4	Chỉ đạo sinh hoạt chuyên môn trong tổ/nhóm chuyên môn về các nội dung dạy học/chủ đề dạy học/các bài học mới, bài học khó	0	7	35	18	10	241	3,44
5	Chỉ đạo tổ chức nghiên cứu chủ đề dạy học tích hợp, trải nghiệm, dạy học theo hướng giáo dục STEM	0	9	36	20	5	231	3,30
6	Tổ chức thực hiện các chuyên đề học tập theo NCBH phù hợp với đối tượng học sinh, điều kiện nhà trường và địa phương và tổ chức thực hiện	0	0	30	28	11	257	3,67
7	Chỉ đạo thảo luận trao đổi về ứng dụng CNTT trong dạy học và đánh giá	0	0	16	38	16	278	3,97
8	Giám sát, đánh giá hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học	0	0	34	22	14	260	3,71
ĐTB							3,90	

Ghi chú: KHQ = không hiệu quả; HQMP = Hiệu quả một phần; TĐHP= Tương đối hiệu quả; HQC= Hiệu quả cao; HQRC= Hiệu quả rất cao.

Nội dung quản trị được đánh giá thực hiện ở mức tốt gồm các nội dung: Triển khai các hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo NCBH về các nội dung liên quan đến dạy học, giáo dục theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh với ĐTB là 4,34 điểm đạt mức thực hiện tốt; Xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn theo NCBH trong kế hoạch của tổ chuyên môn (ĐTB = 4,32) đạt mức thực hiện Hiệu quả rất cao; Xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn theo NCBH trong kế hoạch giáo dục nhà trường hàng năm (với ĐTB = 4,24 điểm) đạt kết quả thực hiện ở mức Hiệu quả rất cao; Nội dung chỉ đạo được cán bộ quản lý đánh giá dừng ở kết quả thực hiện ở mức trung bình (tương đối hiệu quả) đó là: Chỉ đạo tổ chức nghiên cứu chủ đề dạy học tích hợp, trải nghiệm, dạy học theo hướng giáo dục STEM với ĐTB là 3,30 điểm.

Phòng văn cán bộ quản lý một trường THCS V.V tại huyện Na Rì và CBQL trường THCS C.G tại huyện Bạch Thông được biết “*Hiệu trưởng quản trị nội dung hoạt động sinh hoạt chuyên môn đối với các tổ chuyên môn tập trung nội dung: chỉ đạo xây dựng kế hoạch tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học của tổ chuyên môn theo học kỳ, các nội dung trọng tâm được ưu tiên quan tâm như xây dựng kế hoạch bài học theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực học sinh; Tổ chức thực hiện kế hoạch bài học, xây dựng chủ đề dạy học; Tổ chức hoạt động giáo dục STEM,... đã được quan tâm đưa vào trong triển khai hoạt động của tổ chuyên môn; Giám sát hoạt động của tổ chuyên môn để kịp thời nắm bắt thông tin về tiến trình thực hiện kế hoạch chuyên môn cũng như năng lực đội ngũ giáo viên*”.

Như vậy, các nội dung quản trị hoạt động tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học đã được cán bộ quản lý các trường THCS của tỉnh Bắc Kạn quan tâm tổ chức, hướng dẫn chỉ đạo thực hiện, tuy nhiên chưa đồng bộ. Một số nội dung đã thực hiện tốt nhưng còn một số nội dung quản trị cần phải cải tiến và nâng cao hiệu quả thực hiện đó là: Chỉ đạo nghiên cứu đổi mới kiểm tra, đánh giá theo tiếp cận năng lực; Chỉ đạo sinh hoạt chuyên môn các bài học mới, bài học khó; Chỉ đạo tổ chức nghiên cứu chủ đề dạy học tích hợp, trải nghiệm, dạy học theo hướng giáo dục STEM - đây là những điểm mới của chương trình giáo dục.

Kết quả đánh giá về tính hiệu quả của quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo NCBH ở các trường THCS tỉnh Bắc Kạn được thể hiện trên bảng 3.

Bảng 3. Đánh giá tính hiệu quả của quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo NCBH

TT	Nội dung	HTKHQ	HQMP	TĐHQ	HQC	HQRC	Tổng điểm	ĐTB
1	Phát hiện khó khăn, vướng mắc của GV thông qua các buổi sinh hoạt chuyên môn của tổ	0	0	12	35	23	291	4,15
2	Triển khai các giải pháp hỗ trợ những khó khăn của GV kịp thời thông qua tổ chức hiệu quả các buổi sinh hoạt tổ chuyên môn theo NCBH	0	0	14	38	18	284	4,05
3	Hầu hết các GV trong đơn vị nhận được nhiều giá trị và đánh giá cao tính hiệu quả của các nội dung triển khai trong các buổi SHCM theo NCBH	0	0	6	40	24	298	4,25
4	Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động dạy phát triển năng lực học sinh của mỗi giáo viên trong đơn vị được cải thiện rõ rệt thông qua hoạt động sinh hoạt của TCM	0	0	15	32	23	315	4,11
ĐTB:							4,14	

Ghi chú: KHQ = không hiệu quả; HQMP = Hiệu quả một phần; TĐHP= Tương đối hiệu quả; HQC = Hiệu quả cao; HQRC = Hiệu quả rất cao.

Đánh giá tính hiệu quả của quản trị hoạt động SHCM của tổ/nhóm chuyên môn theo NCBH thu được kết quả ở mức Khá gồm: Phát hiện kịp thời những khó khăn, vướng mắc của GV thông qua các buổi sinh hoạt chuyên môn của tổ với ĐTB là 4,15 điểm; Có các giải pháp hỗ trợ nhằm tổ chức hiệu quả các buổi sinh hoạt tổ chuyên môn theo NCBH với ĐTB là 4,05 điểm; Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động dạy học phát triển phẩm chất, năng lực học sinh của giáo viên trong các nhà trường THCS được cải thiện rõ rệt thông qua hoạt động sinh hoạt của tổ chuyên môn theo NCBH (ĐTB = 4,11); Hầu hết các GV trong đơn vị nhận được nhiều giá trị và đánh giá cao tính hiệu quả của các nội dung triển khai trong các buổi SHCM theo NCBH (với ĐTB = 4,25). Điều này cho thấy giá trị ban đầu của việc triển khai thực thi các nội dung quản trị hoạt động SHCM của tổ/nhóm chuyên môn trong nhà trường THCS tỉnh Bắc Kạn. Ý kiến của cô H.T.N cán bộ quản lý 1 trường THCS huyện Ngân Sơn tỉnh Bắc Kạn cho biết “*Qua triển khai, nhà trường nhận thấy việc quản trị hoạt động sinh hoạt chuyên môn của các tổ/nhóm chuyên môn theo nghiên cứu bài học gắn với các nhiệm vụ chuyên môn, với thực hiện chương trình Giáo dục phổ thông 2018 giúp hình thành cộng đồng giáo viên học tập trong tổ/nhóm chuyên môn, các giáo viên được hỗ trợ lẫn nhau về chương trình môn học, về thiết kế kịch bản dạy học, về tổ chức dạy học trải nghiệm, ...*”.

3.3. Khó khăn trong quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học

Quản trị hoạt động SHCM của tổ chuyên môn trong các nhà trường THCS của tỉnh Bắc Kạn chịu sự ảnh hưởng của nhiều yếu tố. Trong phạm vi bài báo, tác giả chỉ tập trung tìm hiểu những khó khăn CBQL trường THCS tỉnh Bắc Kạn gặp phải trong quá trình quản trị hoạt động SHCM của tổ chuyên môn theo NCBH để có những lý giải chi tiết và cụ thể hơn.

Kết quả thống kê tại Bảng 4 cho thấy trong quản trị hoạt động sinh hoạt của tổ chuyên môn theo NCBH ở trường THCS, cán bộ quản lý còn gặp một số khó khăn, trong đó, khó khăn lớn nhất là thiếu giáo viên dẫn đến GV ở một số trường phải thực hiện kiêm nhiệm nhiều công việc, khó tập trung đầu tư chuyên môn (ĐTB = 4,34). Khó khăn thứ 2 là “Hạn chế về cơ sở vật chất, trang thiết bị và phương tiện cho việc triển khai các ý tưởng dạy học” (ĐTB = 4,31). Khó khăn thứ 3 là: “Quy mô giáo viên không thuận lợi cho triển khai SHCM theo NCBH” vì quá ít GV (ĐTB = 4,29), có phân môn chỉ có 1 GV hoặc thậm chí không có GV; Khó khăn thứ 4 là: “Một bộ phận GV có năng lực chuyên môn yếu, chưa đáp ứng” với ĐTB là 3,96 điểm.

Bảng 4. *Thực trạng khó khăn trong quản trị hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học tại các trường THCS tỉnh Bắc Kạn*

TT	Khó khăn	HTKDY	KDY	ĐYMP	CBDY	HTDY	Điểm	ĐTB
1	Giáo viên kiêm nhiệm nhiều công việc ảnh hưởng đến chất lượng hoạt động chuyên môn	0	1	8	27	34	304	4,34
2	Điều kiện về cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện dạy học hạn chế cho việc triển khai các ý tưởng dạy học của GV	0	1	11	23	35	302	4,31
3	Một bộ phận GV còn hạn chế năng lực chuyên môn, chưa đáp ứng yêu cầu thực hiện chương trình GDPT 2018	0	2	16	35	17	277	3,96
4	Giáo viên áp lực vì quá tải công việc	0	4	17	28	21	276	3,94
5	Quy mô giáo viên không thuận lợi cho triển khai SHCM theo NCBH	0	3	6	29	32	300	4,29
6	Năng lực quản lý, chỉ đạo của tổ trưởng chuyên môn hạn chế	0	8	26	27	12	262	3,74
7	Thiếu sự chỉ đạo đồng bộ, nhất quán từ Ban giám hiệu, tổ trưởng chuyên môn đến GV	1	15	29	16	9	227	3,24
Tổng hợp chung								3,97

Bên cạnh đó, còn rất nhiều các khó khăn khác mà CBQL trường THCS ở Bắc Kạn gặp, sử dụng câu hỏi mở, nhóm tác giả thu được các ý kiến sau đây:

- Hạn chế về cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học;
- Giáo viên còn phải làm quá nhiều công việc, công việc chồng chéo không đủ thời gian dành cho hoạt động chuyên môn;
- Một số giáo viên còn hoài nghi về vai trò và tác dụng khi tham gia SHCM theo NCBH, “e ngại chuyên môn chưa tốt và e ngại sẽ bị đồng nghiệp nhận xét mình”;
- Học sinh nhận thức không đồng đều; đa số học sinh là người dân tộc thiểu số nên chưa mạnh dạn trong giao tiếp cũng như hoạt động nhóm, một bộ phận học sinh còn chưa hứng thú đến trường...
- Trường ở vùng khó, nên cứ bồi dưỡng, hướng dẫn được giáo viên có năng lực tốt, năng lực chuyên môn, năng lực điều hành hoạt động của TCM thì lại bị luân chuyển sang đơn vị khác.

Đánh giá chung: Quản trị hoạt động tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học ở các trường THCS tỉnh Bắc Kạn đã được triển khai, bước đầu đã tạo được sự chuyển biến trong giáo viên và được đa số cán bộ quản lý đánh giá cao về tác dụng của hoạt động này. Tuy nhiên trong quản trị hoạt động tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học, một bộ phận cán bộ quản lý còn chưa nhận thức đúng và đầy đủ về quản trị hoạt động tổ chuyên môn. Các nội dung quản trị hoạt động của tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học được triển khai nhưng chưa thực sự trọng tâm vào thiết kế và tổ chức hoạt động dạy học/hoạt động giáo dục phát triển phẩm chất năng lực học sinh mà chương trình GDPT 2018 yêu cầu. Thực trạng này do nhiều nguyên nhân khác nhau, tuy nhiên tập trung cơ bản ở một số nguyên nhân sau: Năng lực quản trị hoạt động của cán bộ quản lý trường THCS chưa theo kịp với những đổi mới của chương trình và yêu cầu của hoạt động tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học; nguồn nhân lực giáo viên còn hạn chế cả về số lượng và chất lượng; thiếu cơ sở vật chất, tài chính hỗ trợ; Giáo viên phải đảm nhiệm nhiều công việc chưa dành nhiều thời gian cho sinh hoạt chuyên môn; Năng lực học tập của học sinh còn hạn chế do đặc điểm vùng miền nên giáo viên phải đầu tư nhiều thời gian cho việc dạy và vận động học sinh tới trường, chưa dành thời gian nhiều cho sinh hoạt chuyên môn....

4. Kết luận

Nghiên cứu thực tiễn tại địa bàn tỉnh Bắc Kạn cho thấy quản trị hoạt động tổ chuyên môn theo nghiên cứu bài học bước đầu đã triển khai và tạo được sự chuyển biến trong hoạt động chuyên môn và nâng cao năng lực giáo viên, tuy nhiên trong quá trình triển khai còn một số tồn tại: Còn

một số ít cán bộ quản lý chưa đánh giá đúng vai trò của quản trị hoạt động SHCM của tổ chuyên môn theo NCBH; một số nội dung mới của chương trình giáo dục 2018 trong sinh hoạt chuyên môn chưa được cán bộ quản lý thực sự quan tâm chỉ đạo đưa vào nội dung quản trị hoạt động SHCM của tổ chuyên môn, nguyên nhân do năng lực quản trị của cán bộ quản lý còn hạn chế, năng lực chuyên môn của một bộ phận giáo viên còn hạn chế, cơ sở vật chất và các điều kiện về tài chính và năng lực học sinh,... cũng là những yếu tố ảnh hưởng và là khó khăn trong quản trị hoạt động SHCM của tổ chuyên môn. Vì vậy, cán bộ quản lý trường THCS tỉnh Bắc Kạn cần quan tâm hơn trong việc bồi dưỡng, tự bồi dưỡng để hoàn thiện năng lực quản trị hoạt động SHCM của tổ chuyên môn đáp ứng yêu cầu thực hiện chương trình GDPT 2018 đồng thời tham mưu cho chính quyền địa phương trong xây dựng và hoàn thiện các điều kiện về nguồn lực cơ sở vật chất, thiết bị trường học cũng như chính sách liên quan đến đội ngũ giáo viên, tạo động lực làm việc cho giáo viên trong giai đoạn hiện nay đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Sở Giáo dục – Đào tạo và các Phòng Giáo dục – Đào tạo cần xây dựng kế hoạch bồi dưỡng nâng cao năng lực quản trị cho cán bộ quản lý trường THCS, tổ trưởng chuyên môn trong thực hiện quản trị hoạt động của tổ chuyên môn (trong đó có hoạt động SHCM của tổ/nhóm chuyên môn), tham mưu cho ủy ban nhân dân huyện, ủy ban nhân dân tỉnh về xây dựng và hoàn thiện cơ chế chính sách huy động cơ sở vật chất, tài chính và nhân sự nhằm đảm bảo những điều kiện để cán bộ quản lý trường THCS thực hiện tốt vai trò quản trị hoạt động SHCM của tổ/nhóm chuyên môn nói riêng, quản trị nhà trường THCS trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn đảm bảo nâng cao chất lượng giáo dục.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] L. N. Doan and H. T. T. Pham, “Building a professional learning community in high school in the context of implementing General Education Program 2018,” *Journal of Education*, no. 22, pp. 31-35, 2022.
- [2] H. T. T. Le, “Professional discussion based on lesson reseaching – the tool for school innovation,” *Journal of Education*, no. 332, pp. 22-28, 2014.
- [3] H. M. T. Duong, “Developing pedagogical skills of Philology students through the model of lesson research profession discussion,” *Journal of Education*, special issue, pp. 146-148, 2016.
- [4] H. T. T. Nguyen and T. T. Nguyen, “Administration of teaching and education in high school,” Managers training material, Thai Nguyen University of Education, 2023.
- [5] L. T. Ho and M. C. T. Le, “Innovation expertise group activities base on Lesson Reseach – the solution to improve quality of teaching according to new general curriculum in Secondary school,” *Journal of Education*, Special issue, pp. 283-286, May 2019.
- [6] N. V. Nguyen and T. T. Le, “Professional activities in the direction Lesson study, the way to develop teacher’s competency,” *Journal of Education*, no. 353, pp. 23-27, 2015.
- [7] T. M. Phan and H. V. T. Tran, “Management of the activities of professional teams at the high schools of Vung Tau city, Ba Ria - Vung Tau province,” *Hue University Journal of Science*, vol. 4, no. 52, pp. 117-125, 2019.
- [8] H. T. Le and H. V. Tran, “Current situation of the management of professional group's activities in the direction of renovation of general education in secondary schools of Hue city, Thua Thien Hue province,” *Journal of Education*, no. 493, pp. 39-43, 2021.
- [9] V. H. T. Dinh, V. Q. Hoang, and H. T. Pham, “Lesson study in high schools in EA H’LEO district, Dac LaK province within the context of educational innovation: the relationship with teachers' professional development,” *UED Journal of Social Sciences, Humanities & Education*, vol. 11, no. 1, pp. 104-112, 2021.
- [10] The Ministry of Education and Training, *Circular No. 14/2018/TT-BGDĐT dated July 20, 2018 issuing regulations on standards for general education school Principals*, 2018.
- [11] P. V. Bui, “Organizing professional activities based on the lesson studying at primary schools in Gia Lai province,” *Vietnam Journal of Education Sciences*, no. 15, pp. 111-115, March 2019.
- [12] P. Hallinger and S. Liu, “Leadership and teacher learning in urban and rural schools in China: Meeting the dual challenges of equity and effectiveness,” *International Journal of Educational Development*, vol. 51, pp. 163-173, November 2016, doi: 10.1016/j.ijedudev.2016.10.001.
- [13] H. N. Tran, P. Hallinger, and D. T. Truong, “The heart of school improvement: A multi-site case study of leadership for teacher learning in Vietnam,” *School Leadership and Management*, vol. 38, pp. 80-101, Aug. 2017, doi: 10.1080/13632434.2017.1371690.

-
- [14] H. N. Tran, C. D. Nguyen, V. G. Nguyen, N. T. Ho, T. Q. T. Bui, and H. N. Hoang, "Workplace conditions created by principals for their teachers' professional development in Vietnam," *International Journal of Leadership in Education*, vol. 25, pp. 238-257, 2020, doi: 10.1080/13603124.2019.1708472.
- [15] H. N. Tran, N. V. Phan, S. H. Doan, D. A. T. Tran, and N. G. Tran, "Lecturer Professional Development Strategies in a Higher Education Institution in Ha Tinh Province at a Time of Educational Reforms," *Educational Studies Moscow*, vol. 2, no. 1, pp. 128-151, 2020, doi: 10.17323/1814-9545-2020-2-128-151.
- [16] C. Lewis, R. Perry, and A. Murata, "How should research contribute to instructional improvement?: The case of lesson study," *Educational Researcher*, vol. 35, no. 3, pp. 3-15, 2006.
- [17] S. M. Özdemir, "Implementation of the Lesson Study as a Tool to Improve Students' Learning and Professional Development of Teachers," *Participatory Educational Research (PER)*, vol. 6, no. 1, pp. 36-53, June 2019.
- [18] Y. Rozimela, "Developing Teachers' Professionalism through School Initiative-Based Lesson Study," *European Journal of Educational Research*, vol. 9, no. 4, pp. 1513-1526, 2020, doi: 10.12973/eu-jer.
- [19] A. Richit, J. P. Ponte, and A. P. Tomasi, "Aspects of Professional Collaboration in a Lesson Study," *International Electronic Journal of Mathematics Education*, vol. 16, no. 2, 2021, Art. no. em0637, doi: 10.29333/iejme/10904.
- [20] S. Hendi, U. Kosasih, and N. Koswara, "Management Lesson Study in Management of Pedagogic Competencies of Junior High School Teachers (Research at SMP Negeri 1 Tangjungsari and SMP Negeri 1 Jatinangor Sumedang Regency)," *History of Medicine*, vol. 9, no. 1, pp. 1363-1371, 2023, doi: 10.17720/2409-5834.v9.1.2023.162.
- [21] H. N. Tran, D. T. Truong, V. H. T. Dinh, H. L. T. Do, A. T. T. Tran, and H. M. T. Phan, "Significance of TPD in response to the current general education reforms in Vietnam: principals and teachers' perceptions," *Problems of education in the 21 century*, vol. 78, no. 3, pp. 449-465, 2020, doi: 10.33225/pec/20.78.449.